

Az Európai Unió tagállamaként különös figyelmet kell fordítanunk nemcsak az országos, hanem a térségi, sőt a települési tervezésben is azokra a dokumentumokra, amelyek a döntéshozatal és a kulturális fejlesztés viszonyát immár nemzetközi méretekben meghatározzák.

Ilyen nemzetközi jogforrások mindegyikéről:

- **A szellemi kulturális örökség megőrzéséről** szóló, Párizsban, 2003. október 17. napján elfogadott UNESCO-egyezmény
(*Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage*)
- **A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról** szóló, Párizsban, 2005. október 20. napján elfogadott UNESCO-egyezmény
(*Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions*)

Magyarországon sajnos csendes figyelmetlenség övezte az Európai Unió állam- és kormányfőinek 2008. március 14-i tanácskozásán született – a kulturális szféra szempontjából létfontosságú – döntést is.

Íme a jövőnk szempontjából sorsdöntő határozat:

„Az EU a személyek, a termékek, a szolgáltatások és a tőke mellett a versenyképesség fokozása érdekében szavatolja a tudás szabad áramlását is!”

„Az ötödik szabadság megteremtésével a tagállamoknak és az EU-nak meg kell szüntetniük a tudás szabad áramlása előtt álló akadályokat!”

A kulturális stratégia szükségességéről

A kulturális szférában is egyre inkább teret nyer a stratégiai gondolkodás követelménye. A kultúra lényeges ágazata a gazdaságnak, a „kulturális ipar” vagy „kreatív ipar” kifejezések már e szemléletváltást mutatják. Nem tagadhatjuk, a gazdasági tervezésnek mindig van szellemi értékhozadéka, mely a közösség anyagi gyarapodásán túl a tudás minőségére is hatással van. (Ám minden bizonnyal igaz ez fordítva is.) E számunkban külön rovatot nyitottunk egy már elkészített stratégia fontos részének közlésére.

Előljáróban itt olvashatnak a stratégia-alkotás kritériumairól, válogató igényyel.

A kulturális stratégia-alkotás főbb irányelvei:

- A stratégiának elsősorban a helyi közösségek szükségletein kell alapulnia.
- A stratégia-anyagnak – és későbbi megvalósulásának – az adott földrajzi környezetre jellemző kulturális tevékenységek, események széles területét kell átfognia. Ismertetnie kell a kulturális aktivitások civil és intézményi szektorait és más szervezeteit. Elemeznie kell ezek szerepét és jellegzetességeit, főként azokra koncentráltan, melyek segítenek kialakítani az adott környezet és helységeken belüli kulturális azonosság-élményt, identitást.
- A stratégia tervezőit annak a célnak kell vezérelnie, miként lehet a helyi kulturális identitás fenntarthatóságát és fejlődését biztosítani.
- A helyi önkormányzatok által (vagy megbízására), de nem értük és miattuk történik a stratégia kidolgozása, hanem a közösség életminőségének javítását kell segítenie.
- Meg kell jeleníteni a tervezési munkafolyamat vezetőségét, irányítását, a felelősöket, és visszacsatoló mechanizmusokat (monitoring). A prioritásokat, az azokhoz hozzárendelendő forrásokat.
- Tartalmaznia kell kitekintő-kapcsolódó elágazásokat más stratégiákhoz, partnerszervezetekhez, személyekhez.
- Gondoskodnia kell arról, hogy az adott közösség megfelelő információkat kapjon a stratégiai folyamatról, s ehhez megfelelő fórumokat kell teremtenie.

A kulturális stratégia-alkotás előnyei:

- Láthatóvá teszi a kulturális tevékenységekből eredő következményeket, hasznot.
- Egyaránt érdekeltté teszi az önkormányzatokat és a civil szektort.
- Együttműködési készséget fejleszt.
- Koncentrálja a kulturális sajátosságokat.
- Tudástár jön létre.

nka

Nemzeti Kulturális Alap

TMÁMK HÍRLEVÉL – A Tolna Megyei Általános Művelődési Központ információs kiadványa megyei hálózaton belüli ingyenes szétterítésre. Megjelenik: a Nemzeti Kulturális Alap és a Tolna Megyei Önkormányzat támogatásával júniust-júliust kivéve minden hó 20-áig, 500 példányban. Szerkesztik: a TMÁMK munkatársai. Felelős kiadó: Dr. Say István igazgató

◆ KRÓNKA ◆ KRÓNKA ◆ KRÓNKA ◆

Intézményünk az idei évben is megszervezte a régió társintézményeinek szakmai találkozóját. A regionális értekezletre 2008. április 2-án a megye egyik dinamikus fejlődő kistélepülésén, Bataapátiban került sor. A találkozón a Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ, a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatóságának Közművelődési Csoportja (a volt megyei művelődési központ utódintézménye) és a Tolna Megyei Általános Művelődési Központ munkatársai vettek részt.

A délelőtt során *Krachun Szilárd*, Bataapáti polgármestere ismertette meg a jelenlévőkkel a település történetét. Részletesen hallhattunk azokról a fejlesztésekről, melyek az elmúlt években a településen megvalósultak. Az intézményi beruházásokról, a települési környezet megújításáról, a foglalkoztatási helyzetről, közlekedésről, infrastruktúráról kaptunk tájékoztatást. Természetesen szó esett hazánk egyik legjelentősebb környezetvédelmi beruházásáról is, mely a községben zajlik. Ez az atomerőművi eredetű kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló telephely építése.

A község oktatási, közművelődési tevékenységével, azok intézményi és civil keretek közt zajló formáival a településen tett sétánk során ismerkedhettünk meg. A polgármesteri hivatal, az óvoda, általános iskola, és a művelődési ház mellett megtekinthettük az igényesen és stílusosan felújított Apponyi Kúriát, mely kiválóan alkalmas bentlakásos konferenciák, tanácskozások, képzések rendezésére.

A délelőtt további részében a három megyei intézmény munkatársai szakmai megbeszélés során ismertették meg egymással az intézményekben lezajlott átalakításokat. Elhangzott, hogy ezek a változások hogyan befolyásolják a szakmai munkát, milyen új kihívásokkal kell szembenézniük a munkatársaknak. Szó esett azokról a már megvalósult és ezután lehetséges együttműködési formákról, melyek a három intézmény kapcsolatában jelentősek. Így pl. a „Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa” program közös kapcsolódási pontjairól is.

Délután látogatást tettünk a radioaktív Hulladékokat Kezekő Kft. munkaterületén, közismert nevén az „atomtemetőben”, megtekintettük a kutatást, a bányászati tevékenységet, a telephely kialakításának munkálatait. (CZINK JUDIT)

A Tamási Kistérségi Közkincs Kerekasztal legutóbbi összejövetelére 2008. április 23-án, szerdán került sor, amikor a résztvevők Alsómocsoládra látogattak. Többen személyes tapasztalatok alapján, mások hallomásból szereztek tudomást arról az összefogásról, szemléletről, azokról a fejlesztési folyamatokról, melyek ott megvalósultak. A tapasztalatszerző látogatás során megismerhették a település történetét, hallhatták véleményüket a község életének minden területéről, bepillanthattak önkormányzatuk, intézményeik, szervezeteik életébe és mindennapi munkájába. A Kerekasztal eddigi programjairól és elvégzett munkájáról részletes felvilágosítás kérhető Czink Judittól a 30/9832-049-es telefonszámon.

A Paksi Kistérségi Közkincs Kerekasztal soron következő ülését 2008. április 21-én (hétfőn) 9 órakor a nagydorogi Közművelődési és Sportlétesítmények Központjában tartotta. A résztvevők megvitatták a kistérségi kulturális, fejlesztési koncepció-tervezetet, melyet Kuti Imréné terjesztett elő. Készülő kiadványuk végleges formájának eldöntése is napirenden volt, melynek témafelelőse Czink Dóra. Végül a kerekasztal-tábla végleges elfogadása várt a jelenlévőkre.
(BODÓ KATALIN)

**Tolna Megyei
Általános Művelődési
Központ
7100 Szekszárd,
Szent István tér 11-13.**

Dr. Say István igazgató

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/147 * fax: (74) 505-661
* mobil: (20) 549-2154 * e-mail: sisti@tmamk.hu

Bajszné Kiss Magdolna (TIOK)

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/146 * fax: (74) 505-661
* mobil: (30) 530-3657 * e-mail: bajszkm@tmamk.hu

Komjáthiné Horváth Ágnes

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/146 * fax: (74) 505-661
* mobil: (20) 946-5617 * e-mail: komi@tmamk.hu

**Tamási Területi Iroda
7090 Tamási,
Nyírfa sor 15.**

Czink Judit

mobil: (30) 983-2049 * e-mail: czinkjudit@freemail.hu

**Dombóvári Területi Iroda
7200 Dombóvár,
Bezerédj u. 14.**

Szentkirályi Krisztina

mobil: (20) 265-7144 * e-mail: szentkiralyi@tmamk.hu

**Tolna Megyei
Diáksport Tanács
Szekszárd,
Szent István tér 11-13.**

Földesi Gyula

II. em. 210. * telefon/fax: (74) 505-661 * mobil: (20) 463-1401 *
e-mail: gyuszi60@tmamk.hu

TOLNA MEGYEI MÁJUSI KÖZMŰVELŐDÉSI TALLÓZÓ

2008. május 2. – BONYHÁD
**A Vörösmarty ÁMK
Kézműves Szakiskolájának
kiállítása**
Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74/451-455

2008. május 3–4. –SÁRSZENTLŐRINC
Lázár Ervin Emlénapok
Helyszín: Művelődési Otthon
Információ: ☎ 75/532-099

2008. május 4. – KISMÁNYOK
Pünkösdi Fesztivál
Helyszín: Kultúrház előtti tér
Információ: ☎ 20/563-9020

2008. május 4–11. – TAMÁSI
**„Születés hete”
rendezvénysorozat**
Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74/471-211

2008. május 7–14. – SZEKSZÁRD
**Stekly Zsuzsa
zománccfestő
kiállítása**
Helyszín: Babits Mihály
Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/529-610

2008. május 9–10. – DOMBÓVÁR
**Regionális
Diákszínjátzó Fesztivál**
Helyszín: Művelődési Ház
Információ: ☎ 30/276-7269

2008. május 10. – TAMÁSI
Német Nemzetiségi Nap
Helyszín: Kossuth tér
Információ: ☎ 30/267-3089

2008. május 10. – ÚJIREG
Jász Nap
Helyszín: Újireg
Információ: ☎ 30/902-4275

2008. május 10. – BÁTASZÉK
Tavaszi Fesztivál
Helyszín: Sportpálya
Információ: ☎ 30/372-0045

2008. május 10. – DALMAND
Pünkösdi Kupa
Helyszín: Általános Iskola
Információ: ☎ 74/539-001

2008. május 10–11. – PAKS
Pünkösdi Fesztivál
Helyszín:
Paksi Közművelődési Kht.
Információ: ☎ 75/519-150

2008. május 11. – NAGYMÁNYOK
Pünkösdi Fesztivál
Helyszín: Művelődési ház
Információ: ☎ 74/459-411

2008. május 11–12. – GYÖNK
Gyönki Pünkösdi Napok
Helyszín:
Általános Iskola udvara
Információ: ☎ 30/975-0357;
20/955-5551

2008. május 12. – BONYHÁD
Pünkösdi koncert
Helyszín:
Evangelikus templom
Információ: ☎ 74/451-455

2008. május 15–18. – FÜRGED
Kistérségi Fesztivál
Helyszín: Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/498-004

2008. május 15–26. – DUNAKÖMLŐD
**Faluházak
regionális találkozója**
Helyszín: Faluház
Információ: ☎ 75/511-090

2008. május 18. – BONYHÁD
**Völgységi Tájházvezetők
3. Találkozója**
Helyszín:
Völgységi Múzeum
Információ: ☎ 74/451-342

2008. május 24–25. – DUNAFÖLDVÁR
Dunaföldvári Várjátékok
Helyszín: Várudvar
Információ: ☎ 75/541-001

FÓKUSZBAN TAMÁSI KÖZMŰVELŐDÉSE

Stekly Zsuzsa művészetét Tamásiban is szeretik

A Tamási Galériában 2008. március 26-ától április 20-áig tekinthették meg az érdeklődők a Bonyhádon élő *Stekly Zsuzsa* tűzzománc-képeit, ékszereit. Az alkotó országszerte rangos helyeken állít ki, de Tamásiba, ahol éppen 15 évvel ezelőtt mutatkozott be először és ahol alapító tagja volt a *Tamási Művészertnek* is – mindig szívesen tér vissza. A kiállítást a nagyszámú közönség előtt *Lönhárd Ferenc*, a Bárka Művészeti Szalon elnöke nyitotta meg. A képek többsége bibliai jeleneteket ábrázol, fő témaként szerepel a nő, az anyaság. Láthattuk a tavalyi évfordulóra készített Szent Erzsébet (születésének 800. évfordulóján) és Szent Imre herceg (születésének 1000. évfordulója alkalmából) alkotásokat is. *Stekly Zsuzsa* egy vele készült interjúban elmondta, hogy számára boldogság megörökíteni a termékeny pillanatot és átadni azt a hitet, mely lelkéből fakad. A szépség és a látvány mellett fontosnak tartja, hogy a képnek legyen mondanivalója is. Munkái a közönség számára készülnek, s csak néhány alkotásától nem válna meg, melyek egy-egy mérföldkövet jelentenek munkásságában. Képeiből valóban sugárzik a harmónia, a béke. (KLEIN PIROSKA)

Kórustalálkozó - az emberi éneklés dicsérete

Mint azt már az előző Hírlevélben közzétettük, 2008. április 12-én került megrendezésre a IX. Tolna Megyei Liszt Ferenc Kórustalálkozó, melynek méltó helyszíne volt a tamási Művelődési Központ. *Dr. Pálos Miklós* a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke köszöntötte a találkozó résztvevőit és a fellépő kórusokat: a *Bonyhád Városi Vegyeskart*, a *Kapos Kórust* Dombóvárról, a dunaföldvári *Annamatia Női Kart*, a *Dunaszentgyörgyi Női Kórust*, a *Szívárvány Kórust* Gyönkről, a *Paks Városi Vegyeskart*, a szekszárdi *Liszt Ferenc Pedagógus Kórust* és a tamási *Pro Cultura Humana Vegyeskart*. A kórusok repertoárja változatos volt; népdalfeldolgozások, magyar és külföldi zeneszerzők kórusművei csendültek fel. A kórusok között szerepeltek külföldi szerepléssel büszkélkedő, több évtizede együtt éneklő közösségek, és volt sorukban olyan kórus is, mely ezen a találkozón állt először zsűri elé. A zsűritagok: *Hollerung Gábor*, *Kertész Attila*, *Dr. Lakner Tamás* jószándékú, építő jellegű észrevételeikkel segítették a kórusok további munkáját, minőségi előrelépését. A rendezvény kitűnő hangulatú kórusbállal fejeződött be, melyen a "talpalávalót" ismét a bonyhádi Dynamic együttes biztosította. A kórusok minden tiszteletet és elismerést megérdemelnek, hiszen őrzik és gazdagítják a múltra visszatekintő magyar kórusmozgalmat. (KLEIN PIROSKA)

FELHÍVÁSOK PÁLYÁZATOK

Pályázati felhívás művészek, alkotók számára referenciamű készítésére

A Kulturális és Művészeti Televízió (www.kulturalis.tv) pályázatot hirdet bármely művészeti ágban tevékenykedő alkotók/művészek/együttesek számára referenciamű térítésmentes elkészítésére és a www.kulturalis.tv honlapon történő bemutatására.

A pályázók köre: bármely művészeti ágban tevékenykedő alkotók, művészek, együttesek, akik nem rendelkeznek mozgóképanyaggal tevékenységükről, de a www.kulturalis.tv portál koncepciójának ismeretében szívesen mutatkoznának be a Kulturális és Művészeti Internetes Televízióban.

A pályázat tartalma: A mellékelt adatlap kitöltése és legalább egy ajánlás csatolása szakmai szervezettől vagy helyi kulturális intézménytől, amely a pályázó tevékenységét annak valós tartalmában ismeri.

A pályázat benyújtási határideje: 2008. április 1-től folyamatosan.

A pályázat benyújtásának módja: elektronikus formában (e-mail: palyazat@kulturalis.tv)

A pályázatok értékelése: negyedévente egy nyertes

A pályázatok értékelésének szempontjai:

- A művész tevékenységének művészeti értéke (ezt kérjük a pályázó, és az ajánlólevélben az ajánló kulturális szervezet által is alátámasztani).
- A művész tevékenységének egyedisége, különlegessége.

- A művész részéről együttműködési képesség és készség a www.kulturalis.tv portállal.

A nyertes pályázók számára a Kulturális és Művészeti Televízió az alábbi szolgáltatásokat ajánlja fel térítésmentesen:

- Előadóművész/együttes/táncsoport/színházi társulat/stb. esetén egy általuk meghatározott fellépés professzionális rögzítése (a műfaj kívánalmainak megfelelő számú kamerával, szükség esetén hangmérnökkel) és az anyag utómunkálatainak elvégzése.
- Alkotóművész esetén portréfilm/riportfilm készítése a művész tevékenységéről, már elkészült munkáiról, stb.
- Igény szerint egy általa meghatározott kiállítás-megnyitó rögzítése és az anyag utómunkálatainak elvégzése.
- Az elkészült anyag bemutatása a Kulturális Híradó egyik adásának keretében.
- Az elkészült anyag folyamatos hozzáférhetővé tétele online megtekintésre a megfelelő művészeti kategóriában.
- Az alkotó/művészek/együttes eseményeinek, programjainak közzététel egy naptári évig a programajánlóban, szöveges formában.

Bővebb információ: Kulturális és Művészeti Televízió, Márkus Csilla művészeti vezető, info@kulturalis.tv, 30/698-7122

XX. ORSZÁGOS KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI TÁRLAT

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus Művészeti Programok Főosztálya a Tolna Megyei Általános Művelődési Központtal együttműködve, 2008 márciusától meghirdeti Tolna megyében a felfutásos rendszerű

AMATOR ARTIUM XX. ORSZÁGOS KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI TÁRLATOT.

A Tárlat *Esszencia kiállítása* 2009 májusáig kerül megrendezésre Budapesten.

A jelentkezés módja:

A Tolna Megyei ÁMK honlapján közzétett jelentkezési lap kitöltésével és postai úton történő beküldésével, az alábbi címre: Tolna megyei ÁMK, 7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13.

Fontos! Egy alkotó csak egy kiállításra adhat be pályaművet.

Egy alkotó összesen három művet adhat be, **kiállításra kész állapotban.**

A sorozatok maximális terjedelme 3 db – egy sorozat egy műnek számít!

Az alkotások 2007. évnél korábbi keltezésűek nem lehetnek.

Nevezési kategóriák:

képzőművészet:

festészet / 1 kép terjedelme maximum 1 m² lehet

grafika bármely ága / szabványméret paszpartúval maximum 50x70 cm lehet

kisplasztika, szobrászat / a szállíthatóság és a kiállíthatóság figyelembevételével

(maximum 50 kg)

tűzzománc

Iparművészet:

minden, ami a tárgyalakítás körébe tartozik, függetlenül az anyagtól.

(**textil, kerámia, kovacsoltvas, bútor, játék**, stb.)

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a **népi tárgyalakító művészet tárgykörébe tartozó munkákat nem áll módunkban befogadni.**

A Tolna Megyei kiállításra és az azt megelőző zsűrizésre 2008. októberében kerül sor. Információ kérhető: 06/20-265-7144 (Szentkirályi Krisztina, szervező)

„CINEGEMADÁR” NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY

Bogár István tiszteletére rendezett „Cinege Madár” Népdaléneklési Verseny

2008. április 26. Kiszszékely

1. forduló

Helyszín: Művelődési Ház

Cím: 7082 Kiszszékely, Szabadság u. 409.

Időpont: 2008. április 26., délelőtt 10.00 óra

A zsűri tagjai: **Dr. Juhász Katalin**, a Magyar Tudományos Akadémia tudományos főmunkatársa és

Dévai János, a Magyar Rádió Népzenei osztályának felelős szerkesztője.

Főszervező: **Komjáthy Tamásné**, a Tolna Megyei ÁMK főtanácsos munkatársa

Szervező intézmény: Tolna Megyei ÁMK

Bogár István 1923. május 18-án született Ócsényben. A Nagykőrösi Református Líceum és Tanítóképző Intézetben szerzett kántortanítói képesítést 1943-ban. Még ebben az évben Sárpilisre került tanítónak. Ekkortól kezdve végzett kutatásokat a község és a Sárköz lakóinak népszokásairól, gondolatairól. Hatalmas mennyiségű anyagot gyűjtött a sárközi emberek mindennapjairól, tánc kultúrájáról. 1946-ban létrehozta a sárpilis férfi dalárdát. 1948-tól a Sárpilis általános iskola igazgatója 1971-ig. 1967-ben alapította a "Bogár tanya" néven ismertté vált néprajzi gyűjteményt, amelyet jelenleg az alapító lánya, Bogár Éva tanárnő gondoz. Bogár István kezdeményezésére indult el a "Sárközi Lakodalom" elnevezésű népművészeti rendezvénysorozat. Sárközi népdalgyűjteményének válogatott dalaiból Farkas Antal írt fúvószenekari művet. 1971-től a Tolna Megyei Tanács Művelődési Osztályának néprajzi felügyelője, 1975-től 1983-ig a Babits Mihály Megyei Művelődési Központ főmunkatársa Szekszárdon. 1990. október 5-én halt meg.

Részvevők

1. Tücskök (8 fő)
2. Süveges Sára
3. Varga Tünde
4. Mészáros Kinga
5. Kovács Viktor
Kovács Dominik
6. Nagy Arnold
7. Vác Kamilla
8. Kovács Koppány
9. Sebestyén Dóra
10. Kislegények (3 fő)
11. Belvárosi Ált. Isk. 6. osztály (6 fő)
12. Zelcsényi Zsófia
13. Fafka Sarolta
14. Pataki Anna
15. Lengyel Dóra
16. Tücskök és Vadrózsák (4 fő)
17. Szabó Dea
18. Diel Ágnes
19. Boris Edina
20. Szabó Dalma
21. Weinper Tivadar
22. Aranyos Katalin
23. Papp Marcella
24. Magyar László Gimn. Énekegy. (14 fő)
25. Bognár Nikolett
26. Zweigelt Duó (2 fő)
27. Pávakör Attala (11 fő)
28. Majláth Melitta
29. Schlégel Anita
30. Magyarkeszi Népdalkör (15 fő)
31. Fried Művelődési Ház Citerazenekara (4 fő)
32. Regölyi Népdalkórus (17 fő)
33. Bokréta Hagyományörző Csoport

Teleülés

- Kiszszékely
Dombóvár
Dombóvár
Tengelic
- Simontornya
Tengelic
Dunaföldvár
Dunaföldvár
Tamási
Dombóvár
Dombóvár
Dunaföldvár
Dunaföldvár
Dunaföldvár
Simontornya
Regöly
Simontornya
Tamási
Tamási
Tamási
Nak
Dunaföldvár
Dunaföldvár
Simontornya
Kiszszékely
Attala
Tamási
Kiszszékely
Magyarkeszi
Simontornya
Regöly
Kiszszékely

Felkészítő neve

- Lelkes Györgyné
Bódis Péterné
Bódis Péterné
Farkas Zsuzsanna
- Dolovainé Gyarmati Erzsébet
Farkas Zsuzsanna
Bódis Péterné
Keresztes Laura
Szép Ferencné
Bódis Péterné
Főbusz Nóra
Bódis Péterné
Keresztes Laura
Telekiné Rábai Melinda
Telekiné Rábai Melinda
Dolovainé Gyarmati Erzsébet
Schellné Antal Ágnes
Dolovainé Gyarmati Erzsébet
Nánásiné Mayer Marianna
Nánásiné Mayer Marianna
Nánásiné Mayer Marianna
Bódis Péterné
Telekiné Rábai Melinda
Telekiné Rábai Melinda
Dolovainé Gyarmati Erzsébet
Lelkes Györgyné
Baloghné Kalocsa Tünde
Nánásiné Mayer Marianna
Lelkes Györgyné
Kovács Erzsébet
- Kovács József
Lelkes Györgyné

A SORSALAKÍTÓ TÖRTÉNELEM – AVAGY TÖRTÉNELEMI LECKE KAPOSVÁRON

„Gyermekemet az országért –
A tatárjárás
(1241-1242)”
Rippl-Rónai Múzeum

A Dél-Dunántúlon április 11-e és június 26-a között a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezésében tekinthető meg a „Gyermekemet az országért – A tatárjárás (1241-1242)” c. kiállítás, mely 2007 óta az ország több múzeumában is látható volt. E kiállítás a hagyományos és új módszereket is felhasználva, folyamatában és összefüggéseiben, interaktívan tárja fel hazánk 1241-42. évi tragédiáját. A látogatók megismerhetik a korabeli életmódot, a had-viselést, az újjáépítés sikereit, Szent Margit legendáját és az utóbbi évek témával kapcsolatos kutatási eredményeit. A

kiállítás megtekintését minden korosztály számára ajánljuk. A téma feldolgozása és bemutatása jól illeszthető az iskolai tananyaghoz. Tárlatvezető: Dr. Szenográdi Péter.

Várjuk az oktatási intézmények vezetőit, történelem tanárait, osztályfőnökeit, és minden, a téma iránt érdeklődő pedagógust. A kiállítás nyitva tartása alatt minden érdeklődő csoport számára biztosítunk tárlatvezetést. Időpont egyeztetés miatt itt is kérjük az előzetes bejelentkezést a múzeum közművelődési osztályán, lehetőség szerint e-mailben.

Elérhetőségeink:

Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága Közművelődési Osztály
7400 Kaposvár, Fő u. 10., Tel.: 82/314-011,
Fax: 82/312-822, Mobil: 20/416-4727, 30/869-6056,
E-mail: smk@freemail.hu (Információ: Szalay Lilla,
Halmos Klára, Őszi Zoltán)

RENEZÁNSZ KULTÚRA, KULTÚRÁNK RENESZÁNSZA A DÉL-DUNÁNTÚLON

konferencia a Baranya Megyei Kulturális és
Idegenforgalmi Központ szervezésében
2008. április 24-én 10.00-13.00 óráig

TUDÁSTÓKE – TÁRSADALMI TÓKE

Tanácskozás a társadalomfejlesztés kulturális és
közösségi bázisú lehetőségeiről
2008. április 24-én 14.00-18.00 óráig

Előadások, programok

10.00

Vendégváró Baranya – köszöntő

Dr. Hargitai János elnök,

Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése

Turisztikai fejlesztések a Dél-Dunántúlon megújításáért

Sárdi Árpád elnök

Dél-dunántúli Regionális Idegenforgalmi

Bizottság

Erkel Ferenc: *Szilágyi Erzsébet áriája a Hunyadi László című operából*

Horváth Orsolya – ének

Szavári Orsolya – zongora

Arany János: Mátyás anyja

Áldozó Krisztián szerkesztő, Páholy Irodalmi

Egyesület kulturális folyóirata

Reneszánsz kultúra, kultúránk reneszánsza

Dr. Husz Mária Csc. habil. egyetemi docens

Pécsi Tudományegyetem FEEK,

Kultúratudományi Intézet

Reneszánsz emlékhelyek a Dél-Dunántúlon

Dr. Pandur József művészettörténész

Reneszánsz élménybirtok tervei Bicalon

Kollár László igazgató

Bemutatók

A kézművesség reneszánsza

A Komlói Díszítőművészeti Műhely – *Esküvő és lakodalom textíliái*, és a Világ Világossága

Alapítvány, Bálicsi Integrációs Nevelési-
Oktatási Központ, Óvoda, Ált. Isk, Gimnázium,
Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
*Erdélyi festékes szöttek, kiemelt I. díjat
kapott alkotásainak bemutatása*

(XI. Országos Textiles Konferencia Békéscsaba, 2008. március 7-9.)

A Pro Pannónia Kiadó ajánlatai

13.00

Ízek reneszánsza

„Mindenféle tortákról, lepényekről s
bélesekről” (Bornemisza Anna szakácskönyve
1680-ból)

**Gecsei Kunfalvy Ákos: Egy gasztronómiai
találkozóra – vers**

*A falusi vendéglátás reneszánsza - Pannon Tourism
projekt*

Dr. Székely Éva projektmenedzser

Reneszánsz zene antik hangszereken

Zajzon Gábor-lant

Zajzon Tamás-ének, mandolin

14.00

*A Művelődési Intézmények Megyei és Regionális Kulturális
Szerveződések Országos Szövetsége és a Baranya Megyei
Kulturális és Idegenforgalmi Központ közös rendezvénye*

TUDÁS TÓKE – TÁRSADALMI TÓKE

*Többfunkciós közösségi terek és szolgáltatások
fejlesztési lehetőségei kistelepüléseken*

Halmi Gáborné országgyűlési képviselő,
Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának
tagja

A kulturális alapú városfejlesztés lehetőségei

Dr. Németh János vezető főtanácsos,

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Közművelődési Főosztály

15.00

Korreferátumok

16.00

Hozzászólások

17.30

A szakmai nap összefoglalója, zárása:

Bokor Béla igazgató, Dél-dunántúli
Regionális Kulturális Bizottság elnöke

TOLNA MEGYEI „IFJÚ TUDOR” TANULMÁNYI VERSENY

**2008-2009.
II. FORDULÓ**

Intézményünk idén 11. alkalommal hirdetett pályázatot „Tolna Megye Ifjú Tudora” Díj elnyerésére, megyénk középiskoláinak 9. 10. 11. évfolyamán tanuló diákjai számára.

A verseny az elmúlt évek hagyományaira építve, mégis átalakított formában indul a jövő héttől. A pályázó tanulók 3 fős csapatokban készítettek ismeretterjesztő előadásokat az általunk megadott témakörökből választva. Elvárásunk volt, hogy közösen, egymással együttműködve dolgozzák ki és mutassák be előadásaikat. Így szerepet kaphatnak jó verbális készséggel rendelkező fiatalok csakúgy, mint az előadást kiegészítő technika, a prezentáció területének kiemelkedő ismerői, de akár különböző művészeti ágak képviselői. A bemutatók kb. fél óra időtartamúak, a diákoktól komplex előadásokat várunk. E vetélkedés során nemcsak a jelentkező csapatok versenyeznek majd egymással, hanem az őket delegáló iskolák is.

A verseny második fordulóját négy középiskola együttműködésével bonyolítjuk le, ahol szaktanári és diák-zsúri is értékeli majd az elhangzott előadásokat. A mellékelt táblázatban olvasható, hogy mely iskolák csapatai, milyen előadásokkal szerepelnek a négy helyszínen.

Időpont, helyszín	Az előadás címe	Csapattagok neve	A csapatot delegáló iskola
2008. április 29. 9.00 óra Bonyhád, Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium	Reneszánsz Európában és Magyarországon	Árki Milán Horváth Zsófia Pölöte Zsófia	I. Béla Gimnázium és Informatikai Szakközépiskola
	Naptárak és időszámítások	Borbás Enikő Szabó Kata Till Nikolett	I. Béla Gimnázium és Informatikai Szakközépiskola
	Biblia	Fedeles Máté Klesch Lilla Pintér Adrienn	Illyés Gyula Gimnázium
2008. április 30. 8.00 óra Dombóvár, Illyés Gyula Gimnázium	Korallzátonyok	Kiss Zsanett Osztopányi Judit Pásztor Virág	Béri Balogh Ádám Gimnázium
	Pingvinek és fókák az örök fagyban	Dóra András Nagy Róbert Nagy Tamás	Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
	Mi a kérdés, ha a válasz a világegyetem?	Budai Soma Cséke Balázs Tóth Barnabás	Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
	Fetasajt	Eicher Evelin Hanczkó Vivien Kolocz Péter	Béri Balogh Ádám Gimnázium
2008. május 7. 14.00 óra Tamási, Művelődési Központ	A korallzátonyok	Klesch Lilla Zsoldos Szabina Vámosi Rita	Illyés Gyula Gimnázium
	Olvadó jövő? – avagy mi lesz veled Antarktisz?	Jaksa Péter Neubauer Antal Szinger Árpád	Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
	A delfin	Szili Livia Papp Dávid Simon Szabolcs	Illyés Gyula Gimnázium
2008. május 15. 9.00 óra Gyöngyös, Tolnai Lajos Gimnázium	A burgonya	Dömötör Kármén Gombos Renáta Kószegi Alexandra	Tolnai Lajos Gimnázium
	Cserkészlet a világban, Magyarországon és Bonyhádán	Kuti Emese Eckert János Gyula Gerner Viktor	Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
	Teller Ede atomfizikus	Bicskei Dávid Varju Tamás Réti Norbert	Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
	A reneszánsz kori nő	Dobos Orsolya Garai Kitti Jenvay Adrienn	Illyés Gyula Gimnázium

Az Ifjú Tudor versenyről bővebb felvilágosítás kérhető Czink Judittól a 30/9832-049-es telefonszámon.

KULTURÁLIS SRATÉGIA

A szekszárdi kulturális élet fejlesztésének stratégiája

Szekszárd kulturális élete – közvetlen agglomerációjának kulturális életével együtt – a kis közepes városméretből adódó egymagvú városszerkezet közéleti és vallási tengelye körül „forog”. Ez a tengely merőleges a város főközlekedési tengelyére (az 56-os számú útra), és a **Luther tértől a Belvárosi Római Katolikus Plébániatemplom érintésével a Kálvin térig** tart. A tengelyen két fontos kulturális csomópont sűrűsödik ki: a **hétköznapi-mindennapi kultúra színhelyeként a Szent István tér** (a párhuzamos projekt keretében kifejlesztendő AGÓRA), valamint az **ünnepi-hagyományápoló kultúra színhelyeként a Béla király tér**. Az első csomópont a magyarság keresztény és európai kulturális meggyökeresítésének államalapító királyához kötődik, a második a helyben élők számára meghatározó város-központot alapító, hagyományosan „szekszárdi” királyhoz.

Az említett AGÓRA projekt biztosítja, hogy 2010-re a város Szent István téri kulturális csomópontjának egyik oldalán megtörténjen a művelődési infrastruktúra 21. századi igényekhez igazodó kiegészítése és korszerűsítése.

A hétköznapi és az ünnepi kultúra egyen-súlyának kívánatos fenntartásához egy Béla király téri fejlesztés az EKF projektben adódó infrastruktúra-fejlesztési lehetőségként járulhat hozzá. Az **AGÓRA projekt a Babits Mihály Művelődési Házra és a Művészetek Házára összpontosít, az EKF projekt ennek megfelelően a volt Vármegyeháza történelmi műemléképületére.** (A Levéltár és főleg a Könyvtár gondjainak megoldása későbbi egyéb forrásokból valósítható csak meg.)

A kulturális tengelyen a két meghatározó teret **Liszt Ferenc** és **Garay János** terei kötik egymáshoz. Másfelől a tengely nem zárul le a fejlesztésekbe vonandó kulturális épületegyüttesek terein sem: kelet felől a távolabbi és a régmúlt kapcsolódik a vidék egyetlen eredetileg is múzeumnak épült műemléke, a **Wosinsky Mór Megyei Múzeum** jóvoltából, nyugat felől pedig **az irodalmak utcája** (mindenekelőtt Babits és Mészöly világa) nyílik.

A kulturális tengely a szőlőhegyek irányában a **borkultúra** sajátosan szekszárdi pincefalus-présházás-bortanyás világába vezet, a Duna irányában pedig **az ökokultúra** (a természet és a védett környezet) ártéri erdős világába, azaz mindkét felé a kulturális sugallatú szabadba. A keresztező főközlekedési tengely pedig fontos alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények és civil sűrűsödési pontok felfűzésével a várost ölelő népművészet és folklór egyedi kis világaiba: dél felé a Sárközbe, észak felé pedig a Bogyzsló-Sióagárd falupár irányába visz tovább.

A Béla király térre szerveződnek azok az egész tengelyre kisugárzó, illetve az egész tengely üzeneteit egybeszűrítő látványok és programok, formák és tartalmak, amelyek magukba vonják és kiszélesítik, esetenként ünnepivé emelik a hét-köznapi kulturális tér

életét, és amelyekkel tökéletesen egybecseng a **pécsi program három fő üzenete:**

- a multikulturalizmus,
- a decentralizáció és
- a kulturális kapu jelleg a Balkán felé.

A multikulturalizmus Szekszárd ünnepi kultúrájában:

SZEKSZÁRD A MULTIKULTURÁLIS FESZTIVÁLOK VÁROSÁ!

A város immár négy meghatározó nagy fesztiválja annak szellemében zajlik, hogy Szekszárd és Tolna megye mai társadalma a népek mindenirányú országútjáról érkezők közössége. A régmúltban rómaiak és kelták, később törökök, majd a közel-múltban oroszok jelenléte hagyott kulturális értelemben hol pozitív, hol negatív jellegű nyomokat. A magukkal már eleve más néptörödékeket is sodró, hajdani magyar honfoglalók mellé, közé és sokszor helyébe rácsok és főleg svábok is bevándoroltak a török idők után, a sajnálatos újkori népességcsere „jóvoltából” pedig bukovinai székelyek és felvidékiek érkeztek. Két irányból a romák két nagy etnikai csoportjának érkezése tarkította tovább az etnikai színpalettát. A nagy fesztiválok a Tolna megyében (illetve a tág Duna mentében és tág Kárpát-medencében) élő népek hagyományainak és közös ünneplésének a seregszemléi.

- Májusban (mozgó időpontként olykor június legelején): a magyarországi németység Pünkösdi Fesztiválja
- Júniusban (az utolsó hétvégén): a megyeszékhely ünnepeként Szent László Napok
- Júliusban (a felező hétvégén): a kontinentális nagyrégió Duna Menti Folklór-fesztiválja
- Szeptemberben (a harmadik hétvégén): a történelmi borvidék ünnepeként a Szekszárdi Szüreti Napok

(Megjegyzés: augusztusban Szent István-napkor a legnagyobb magyar nemzeti ünnep köti össze időben a sort.

A decentralizáció Szekszárd kultúrájában

SZEKSZÁRD TOLNA MEGYE KULTURÁLIS SZERVEZŐ KÖZPONTJA!

A 19. század első harmadában vált Szekszárd a Vármegyeháza épületében és környezetében sűrűsödő szellemi és irányítási potenciál révén központtá.

A Vármegyeháza részbeni felújítása és hozzá illő funkciókkal való kibővítése az erre a központi szerepre való rávilágítás, ennek a szerepnek a helyi ünnepi kultúrák útján való erősítése és tudatosítása, a megyei identitás méltóságának megőrzése. Ez a törekvés az ország-szervezés decentralizációját és a nemzeti kultúra hasonló decentralizációját is szolgálja. Ahogy az EKF pécsi programja Pécs dél-pannon regionális szerepére helyezi a hangsúlyt Budapest országos túlsúlyával szemben, az EKF szekszárdi

programja hasonlóan hangsúlyozza a tágabb dél-pannon régióban a kiegészítő szerepű megyeszékhely (és ezáltal megye) eltörölhetetlen jelentőségét.

A Megyeháza a fejlesztés során a megye-szervező irányítási tartalom mellé egy „XIX. századi Tudástár” komplex kulturális-közművelődési, idegenforgalmi-vendégváró megvalósításával, (igazgatástörténeti, tudománytörténeti, építés- és építészet-történeti stb.) kiállítások és konferenciák együttesével kíván a program egészének egyik centrumává válni.

Szekszárd egyben kulturális kapu a Balkán felé SZEKSZÁRD PÉLDÁJA: A BALKÁN EGYIK LEHETSÉGES ÚTJA EURÓPÁBA!

A bizánci hatást mutató románkori templom tökéletes jelképe annak, hogy az alapozó ortodoxiára hogyan emelkedik Európa kulturális építménye. Szekszárd legkorábbi építészeti emléke a Megyeháza udvarán hagyománytisztelő megóvást, egyszersmind a legkorszerűbb lézer-hologram technikával történő megmutatkozási formát kaphat. (A részben itt is rendezhető konferenciák pedig tartalmukkal szolgálhatják a balkáni EU-csatlakozást.)

Szekszárd kultúrája e tekintetben is kinyílik a tágabb városkörnyék irányában. Az északra található Medina községben él Tolna megye egyetlen jelentősebb szerb kisebbségi csoportja, amely a néhány családnál nagyobb közösségben még ápolja a kulturális hagyományait. Ugyancsak szerb ortodox vonatkozás a déli irányban található Grábócon Magyarország egyik legszebb ortodox műemlék-együttese (kolostor, templom, temető, kiszolgáló épületek, kert), amely nemzetközi turisztikai érdeklődésre is számot tarthat. Balkán felé jelentenek kapcsolatot a térség erősödő roma közösségei és kulturális csoportjai is. A nagy fesztiválok interkulturálisitását fokozhatja a szeptemberi Országos Roma Találkozó, amely időben és térben esetleg jobban kapcsolható a Szekszárdi Szürethez.

Szekszárd kultúrájának van sajátos, egyedi, identitásalkító jellege

SZEKSZÁRD A SZÁZFÉLEKÉPPEN MESÉLŐ VÁROS!

A mese mint kulturális tartalom a XIX. században teljesebben ki. Ekkorra tehető a nagy népmesegyűjtő mozgalmak csúcsideje, ekkor válik irodalmi értéké a műese. A XIX. századnak ez az adottsága jól töltheti meg tartalommal a XIX. századi Tudástár világát. A négy nagy fesztiválhoz, az irodalmi és művészeti évfordulókhoz rendszerezten kapcsolható olyan konferencia, amely mindkét csomópontban párhuzamosan zajlik, egyidejűleg az egyéb terekben pedig kapcsolódó kulturális, tudásinformációt szerző, műhelyszerű élet is folyik.

Magyarországon még egyetlen jelentős kultúrájú város sem vállalta fel, hogy a mese, a mesélő világból kibontakozó legtagabb irodalmi-művészeti-tudományos élet városa legyen. Szekszárd tartalmilag és formailag is számos rétegben érintkezik a legszűkebben, illetve a legtagabban értelmezett mese, mesélés fogalommal. A teljesség igénye nélkül a lehetséges tartalmak és formák:

- A római és kelta mítoszok világa (elsősorban Alisca kapcsán)
- A mesélő régészet és múltkutatás (pl. a víz alatti régészet kuriózumaival)

- A rejtélyes középkor (népvándorlás és honfoglalás) kora
- Az Árpád-ház nagyjainak és szentjeinek eposzi és legenda világa (elsősorban Szent László szekszárdi kultuszára építve vagy pl. Szent László hídi vásárral is)
- A Mátyás-mesék, illetve Janus Pannonius „viselt dolgairól”
- A kuruc történetek (Béri Balogh Ádám szekszárdi balsorsával)
- A reformkori túlzások világa (Háry János; a Vas Gereben-i anekdota)
- Liszt „mesélő” zenéi; Liszt szekszárdi kalandjainak miliője
- A történelmi festmények és épület-enteriőrök mesélő világa
- A mesealakok és a „mesélhető” alakok a köztéri szobrászatban
- A néphagyományok eltáncolt, eljátszott, koreografált, dramatizált meséi
- A köztéri trufa, utcai játékok és performansz, utcai-köztéri zenélés
- A sváb származási és sors-történetek (betelepülés és kitelepítés)
- A bukovinai székely mesék világa és a sajátos stílusú székely mesélő kultúra
- A nagyotmondó, a csalimese és irodalmi vetülete (e tekintetben is Háry János)
- Borozgató, pityókás mesemilő, bortal a préházitanyai-pincei társasági életben
- A klasszikus anekdotázás és a viccmesélés, a humor (utóbbi kutatásában megjegyzendő a Főiskolai Kar nemzetközi jelentőségű tudományos szerepe)
- A Deutsche Bühne Ungarn gyermekdarabjai, de felnőtt előadásai is
- A gyermekszínházak és bábjátékok világa; játszóházak, táncházak
- Hagyományos meseíró, monda- és mesemondó versenyek gyermekeknek
- Népdaléneklési, balladaéneklési, illetve nép-zenei versengések, gálák
- A helyi média írott és elektronikus mese- és mesélő kísérletei, illeszkedő rovatai
- Mesefigurák, bábok, népi figurák gyártása (kreatív ipar); mesebolt, játékbolt
- „Mesélő” köztéri és idegenforgalmi táblák, útbaigazítók, illeszkedő marketing
- A helytörténeti és honismereti kutatások és publikációk; a mesélő levéltári iratok
- A legújabb kori mesélő irodalom (Szekszárd Babitsnál, Illyésnél, Mészölynél stb.)
- A szekszárdi és tolnai nagy irodalmárok szerepe a világirodalmi kincs feltárásában (a magyar-országi műfordítás-irodalom mint unicum kutatása)
- Gyermekek- és ifjúsági irodalmi tanácskozások, műhelyek (ezeket hagyományosan Tolna megye szervezte); kapcsolódó írók, költők (Fekete István, Lázár Ervin stb.)
- Megzenésített gyermekversek és egyedi gyermekdalok előadó rendezvényei (több megyéhez kötődő csoport, előadóművész hagyományai – pl. Holló Együttes, Levente Péter)

(Részlet Szekszárd Városi kulturális stratégiájából.
Készítette: Tolna Megyei Általános Művelődési Központ)

PEDAGÓGUS TOVÁBBKÉPZÉSEK – KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

A Tolna Megyei Önkormányzat Általános Művelődési Központjának a 2007. évi intézmény-átstrukturizálást követően is feladat körébe tartozik a kompetencia alapú oktatás elterjesztése, a pedagógusok e területen végzett munkájának segítése.

A kompetencia alapú oktatásra felkészítést szolgáló képzéseink kínálata, a képzésekre szóló jelentkezési lapok megtekinthetők és letölthetők honlapunkról (www.tmamk.hu). A jelentkezéseket képzéseinkre folyamatosan fogadjuk.

Induló tanfolyamok:

- "Óvoda-iskola átmenet támogatása" képzés - május 23–24., 31., Hógyész helyszínnel.
- "A kompetencia alapú oktatás bevezetése – Óvodai programcsomag" képzés – 2008 szeptembere, szekszárdi helyszínnel.

Szervezés alatt, jelentkezőket várunk!

- "A kompetencia alapú oktatás bevezetése – Szövegértés, szövegalkotás az 1–4. évfolyamon"
- "A kompetencia alapú oktatás bevezetése – Matematika az 1–4. évfolyamon"
- "A kompetencia alapú oktatás bevezetése – Szövegértés, szövegalkotás az 5–8. évfolyamon"
- "A kompetencia alapú oktatás bevezetése – Idegen nyelv/német 1-6. évfolyam"

A "Módszertan az átmenet megkönnyítésére (5–6. évfolyam) tanítóknak és tanároknak" című képzés csak központi szervezésben Pilisborosjenőn indul, mivel a potenciális résztvevők száma a megyében nem érte el a helyi csoport megszervezéséhez szükséges 20 főt.

A képzésről információt ad: Lengyelné Géryni Katalin, Educatio Társadalmi Szolgáltató KHT Oktatásszervezési Iroda, 2097 Pilisborosjenő, Fő út 1.

Tel: 26/537-519, Fax: 26/537-510, mobil:70/451-8743, e-mail: katalin.lengyel@educatio.hu

Összefoglaló a képzés tartalmáról:

Az iskolai átmenetek (a tagozatváltások, az óvoda-iskola átmenet, az alap- és középfok közötti váltás) komoly nehézséget okoznak a gyakorlatban. Kevés szó esik az alapozó szakasz utáni évfolyamokról, az 5–6. évfolyamról, noha ez az átmenet sem zökkenőmentes, kevéssé vannak rá felkészülve mind a tanulók, mind a pedagógusok.

A továbbképzés keretében a jelentkezők pszichológiai, logopédiai, szociológiai, differenciáló pedagógiai, képességfejlesztő pedagógiai ismeretekhez juthatnak, e területeken elmélyíthetik tudásukat. A képzés gyakorlat-orientált, elsősorban a pedagógiai paradigmaváltást készíti elő, valamint technikákat, módszereket nyújt a gyakorló pedagógusok számára. A továbbképzésre várunk egy időben tanítókat, tanárokat és középiskolai

tanárokat. Magyarországon a különböző típusú pedagógusképző felsőoktatási intézmények különböző módszertani (pedagógiai) hátteret nyújtanak a hallgatóiknak. Az alapozó szakasz jellege miatt az 5. és 6. évfolyamon a tanítóképzőt végzettek tekinthetők a legképzettebbeknek, illetve a kompetencia alapú képzésre ők a legfelkészültebbek. Tudásukat, ismereteiket, attitűdjüket használni szeretnék a feldolgozási módok során. A tanárképző főiskolát és egyetemet végzett résztvevők hosszabb időt töltöttek a felső tagozaton, illetve a gimnáziumban folyó tanításban; sokféle tapasztalatuk lehet a 10–12 éves korosztály sajátosságairól, igényeiről. Tőlük ezeket az ismereteket érdemes a heterogén csoportokban felhasználni.

A képzési anyag tartalmazza mindazt, amit a modern pedagógia megkövetel. Gondolunk itt a differenciáló pedagógiára, amely magába foglalja mind a pedagógiai, mind a pszichológiai ismereteket: Világossá válhat a résztvevők számára, hogy a hatékony tanítási-tanulási fejlesztési módok (módszerek, munkaformák) nem a kor „úri huncutságai”, ezeknek komoly vizsgálatokkal alátámasztott eredményei vannak. Megjelennek a sajátos fejlesztési igényű, a tehetséges, a hátrányos helyzetű gyerekek fogalmának meghatározásai, illetve integrációjának lehetőségei, illetve ennek hogyanja. Nem hagyhatjuk ki a dyslexia, dysgrafia, dyscalculia, valamint más tanulási zavarok okainak, heterogén csoportokban történő fejlesztési lehetőségeinek megismertetését sem (célunk, hogy az osztályban maradhassanak ezek a gyerekek, s mégis fejlődhessenek). A kooperáció gondolata és ennek technikája, a csoportokban dolgozás, illetve a páros munka mind elméleti, mind gyakorlati modulként szerepel majd képzési anyagunkban. Hangsúlyt kapnak a projektekben, epochákban rejlő lehetőségek, az egyéni képességek kiteljesítésének színterei is.

MEGJELENT!

– Az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások lebonyolítására nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának rendjéről szóló 9/2008. (III. 29.) OKM rendelet

– Megjelent a minőségbiztosítás, mérés, értékelés, ellenőrzés támogatása és a teljesítmény motivációs pályázati alap igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 11/2008. (III. 29.) OKM rendelet

– Pályázati felhívás alap- és középfokú nevelési-oktatási intézmények számára iskolai egészségfejlesztési-drogmegelőzési tevékenység támogatására

(Az oldalt összeállította: BAJSNÉ KISS MAGDOLNA)

SZOMBATHELY ÉS MONOR VÉGZETT AZ ÉLEN

Országos amatőr kosárlabda döntőnek adott helyet Paks

A Magyar Diáksport Szövetség március 29-én és 30-án rendezte meg Paksön az Amatőr Kosárlabda Diákolimpia Országos Döntőjét. Tolna megye harmadik alkalommal adott helyszínt a 18 és 19 éves korosztály részvételével zajló eseménynek. A lányok mezőnyében a szombathelyi *Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium* csapata végzett az élen. Második lett Karcagról a *Gábor Áron Gimnázium*, Egészségügyi Szakközépiskola és Kollégium, a harmadik pedig Budapest VII. kerületéből érkezett *Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon* csapata. A fiúk közül a dobogó legfelső fokára a monori József Attila Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola állhatott, a második helyen a Szerencsről érkezett *Bocskai István Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola* végzett, a harmadik helyezett a szombathelyi *Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium* csapata lett. A Tolna megyét képviselő szekszárdi Garay János Gimnázium fiúcsapata a 11., a lányok között az I. Béla Szakközépiskola csapata a 13. helyen végzett. (RÉGER BALÁZS)

CSATLAKOZZ „OLIMPIAI LÁNG” ELNEVEZÉSŰ PROGRAMUNKHOZ!

Május 19-én, hétfőn 11 órai kezdettel Szekszárdon, ünnepélyes keretek között meggyújtásra kerül Tolna megye „olimpiai lángja”, ide várjuk a csatlakozó iskolák néhány fős tanuló és tanár képviselőit. Az esemény részletes programja megtekinthető lesz a diáksport tanács honlapján.

www.tmamk.hu – diáksport hírek

A mozgalomban résztvevő iskolák vállalják, hogy helyi programot szerveznek a tanulói fűzés bevonásával az olimpiai mozgalom szellemében. Az esemény kapcsolódhat a május 22-ei kihívás napjához vagy iskolai sportnaphoz.

A programban a jelképes olimpiai láng jelenlétében, hívjuk fel a figyelmet az olimpiai mozgalomnak az egyetemes kultúrában betöltött szerepére!

Tanulóink ismerjék meg az újkori olimpiák rövid történetét és megyénk olimpiai bajnokait!

Kapjanak tájékoztatást az interneten elérhető, olimpiával foglalkozó honlapokról!

Vegyenek részt valamilyen játékos sportversenyen!

A program zárásaként oltás el a lángot és hívjuk fel a figyelmet az augusztusi nyitó ünnepségre!

Javaslatok a programokhoz:

-fáklyás futás

-olimpiai kvízzjáték

-kiállítás magyar olimpiai sikerekből

-miniolimpia sportnap keretében

-sportbemutatók

A csatlakozási szándékot a schgesa@gmail.com címre várjuk! Scheidler Géza, Testnevelő Tanárok Tolna Megyei Egyesületének Elnöke

DIÁK- SPORT

Bonyhádön zajlott a Mezei Diákolimpia megyei döntője 2008. április elsején.

Az I. korcsoport 66 leány résztvevője közül első helyezett:

1. Börcsök Dóra – dombóvári József Attila ÁMK

Az I. korcsoport 63 fiú résztvevője közül első helyezett:

1. Tóth Tamás – Kanizsai Dorottya Ált Isk. Bátaszék

I. korcsoport leány csapat: (9 csapat)

1. Szent Orsolya R. Gárdonyi G. Ált. Iskola, Dombóvár

I. korcsoport fiú csapat: (11 csapat)

1. Kanizsai Dorottya Általános Iskola Bátaszék

II. korcsoport 72 leány versenyzője közül

1. Tóth Lili Anna – József Attila ÁMK, Dombóvár

II. korcsoport 76 fiú versenyzője közül

1. Fodor Ákos – Garay Ált. Isk., Szekszárd

II. korcsoportleány csapatverseny 10 résztvevője közül

1. Szent Orsolya R. Gárdonyi G. Ált. Iskola, Dombóvár

II. korcsoport fiúcsapatverseny 9 résztvevője közül

1. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Paks

III. korcsoport 72 leány versenyzője közül

1. Mácsik Nikolett – Babits Mihály Ált. Isk., Szekszárd

III. korcsoport 64 fiú versenyzője közül

1. Varga Zoltán – Kaposzsekcsői Ált. Iskola

III. korcsoport leány csapatverseny 13 résztvevője közül

1. Garay Művészeti és Sport Általános Iskola, Szekszárd

III. korcsoport fiúcsapatverseny 11 résztvevője közül

1. Babits Mihály Általános Iskola, Szekszárd

IV. korcsoport 43 leány versenyzője közül

1. Beke Zsanett – Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Dombóvár

IV. korcsoport 72 fiú versenyzője közül

1. Széperdei Renátó – Vak Bottyán Gimnázium, Paks

IV. korcsoport leány csapatverseny 8 résztvevője közül

1. Babits Mihály Általános Iskola, Szekszárd

IV. korcsoport fiú csapatverseny 13 résztvevője közül

1. Garay Művészeti és Sport Általános Isk., Szekszárd

V. korcsoport 39 leány versenyzője közül

1. Ohn Kinga – Garay János Gimnázium, Szekszárd

V. korcsoport 35 fiú versenyzője közül

1. Kustos Gergő – Garay János Gimnázium, Szekszárd

V. korcsoport leány csapatverseny 6 résztvevője közül

1. Vak Bottyán Gimnázium, Paks

V. korcsoport fiú csapatverseny 5 résztvevője közül

1. Illyés Gyula Gimnázium, Dombóvár

VI. korcsoport 24 leány versenyzője közül

1. Ranga Viktória – I. Béla Gimnázium, Szekszárd

VI. korcsoport 42 fiú versenyzője közül

1. Zsigmond Előd – Garay János Gimnázium, Szekszárd

VI. korcsoport leány csapatverseny 3 résztvevője közül

1. Garay János Gimnázium, Szekszárd

VI. korcsoport fiú csapatverseny 5 résztvevője közül

1. Garay János Gimnázium, Szekszárd

KULTURÁLIS SÉTÁK TOLNA MEGYE TELEPÜLÉSEIN, TÁJAIN

IV. állomás

A kulturális séta fogalmához Egy megkésett bevezető

Előbb született kulturális séta rovatunk, s benne két írás, mintsem tisztáztuk volna, mit is értünk kulturális séta alatt. Kulturális séta a tudás kiegészülésével jár. Nem hasonlatos a karosszékekben véghezvitt szellemi kirándulásokhoz. A séta eredendően egy útvonal bejárása, felfedezése, önkéntelenül és előzetes cél nélkül. A séta nem kirándulás, melynek szigorú programja, időterve és sok egyéb kelléke van. A séta, sétálni kifejezés a német nyelvben az olasz spaziere átvándorlásával honosodott meg a 15. században, melynek jelentése térben terjeszkedni, időtöltés gyanánt „menni”, le-fel járkalni. A francia és az angol nyelv a promenade szót használta e tartalomra, melynek főnévi formája sétányt jelent. Magyar nyelven említést először Balassi Bálint Egy katonanének című versében olvashatunk: „Az nagy széles mező, az szép liget, erdő / sétáló palotájuk”. A séta, sétálás eredete az arisztokrácia életmódjához kötődött, az időt mulató sétálgatás szokásának elterjedéséhez pompás kertek, parkok szükségeltettek. Később szociális tartalmat is kapott ezen időtöltés. A kapcsolatok ápolásának, és a nyugodt, zavartalan beszélgetés alkalmává válhatott a kiadós séta. A nyugat-európai polgárság körében a 18. században jött divatba, először egyházi ünnepekhez kötődően, később pedig kialakult a vasárnapi családi séta szokása, mely hagyomány az elmúlt század derekáig Magyarországon is a hétvégi pihenést, kikapcsolódást és a közösségi-társas kapcsolatok ápolását szolgálta. A séta igazi reneszánszát az irodalom és képzőművészet is erősítette, hiszen témává emelték az időtöltés és szórakozás e műfaját. A német irodalomban

Carl Spitzweg: Vasárnapi séta

J. W. Goethe örökítette meg talán elsőként a látszólag céltalan erdei bandukolás örömét: „Ich ging im Walde so für mich hin, / Nach nichts zu suchen, das war mein Sinn.” (Gefunden). Más színezetű azonban a városi séta, mely az ember által épített világban, a múlt és a jelen kapcsolatának felfedezésére és azok összevetésére csábít. Mert valójában a sétáló nyitott szemmel jár, s a látottakról véleményt alkot, logikai-gondolati műveletekkel mint párhuzam, ellenét, következtetés. E helyen talán szomorúan emlékszünk vissza Arany János versére (Epilógus), melyben a gyalogjárás, a séta egy életút jelképévé válik, szemben a gyorsuló idő „ajándékaként” vágató gépjárműveken utazók kiváltságos helyzetével. Legendás sétáló Milan Kundera cseh származású író, akire Česki Krumlovban figyelhettek fel a járókelők hihetetlenül lassú sétája közben. A sétáló szemlélődik a világban, márpedig ahhoz lassúság kell. Visszatérve irodalmi példákra, a magyar költészet Nyugat folyóirathoz kötődő költői becsülték igazán az épített világ, a kulturális örökség felett érzett örömet. Kosztolányi verset szentelt a híres Üllői úti sétánynak és az azt keretező fáknak. Ám a városból kivezető, természetben megtett őszi séta egyszer-egyszer őt is az emberi életút hanyatlására emlékezteti (Séta a városon kívül, vidéken). A séta alkalmat ad szűkebb környezetünk reflektáló megcsodálására. Elmondhatjuk, külön tudomány kutatja a szabadidő ezen eltöltését, történelmi visszatekintéssel. Gudrun M. König német szerző kötete 1996-ban látott napvilágot: Eine Kulturgeschichte des Spaziergangs. Spuren einer bürgerlichen Praktik 1780–1850. Wien, Böhlau 1996. - azaz A séta kultúrtörténete. Egy polgári szokás sajátosságai 1780–1850 között (a címet ford. Sz. K.). A magyar kultúrakutatás még nem állította vizsgálódásai tárgyává ezt a testet és lelket egyaránt formáló, szórakozást szolgáló műfajt. Sokkal inkább a kulturális turizmus figyel fel napjainkban jelentőségére irodalmi sétautak tervezésekor és reklámozásakor, főként belföldi turistákra irányultan. E szabadidős műfaj új divatjával talán többen lemondanánk a városon belüli, rövid távot is gépjárművel megtévő közlekedésről. (Sz. K.)